

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Азадський університет
Каракалтакський державний університет
Київський національний університет технологій та дизайну
Луцький національний технічний університет
Національна металургійна академія України
Національний університет «Львівська політехніка»
Одеський національний політехнічний університет
Сумський національний аграрний університет
Східно-Казахстанський державний технічний
університет ім. Д. Серікбаєва
ТОВ «НВО «ПРОМІТ»
Українська асоціація якості
Українська інженерно-педагогічна академія
Університет Барода
Університет ім. Й. Гуттенберга
Університет «Politechnika Świętokrzyska»
Харківський національний університет
міського господарства ім. О. М. Бекетова
Херсонський національний технічний університет

СИСТЕМИ РОЗРОБЛЕННЯ ТА ПОСТАВЛЕННЯ ПРОДУКЦІЇ НА ВИРОБНИЦТВО

**Матеріали I Міжнародної науково-практичної
конференції**

(м. Суми, 17–20 травня 2016 року)

Сайт конференції: <http://srpv.sumdu.edu.ua>.

Суми
Сумський державний університет
2016

ІНДИКАТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ЗАСІБ УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ

** В'юненко О.Б., к.е.н., доцент; * Толбатов А.В., к.т.н., доцент;
* Виганійло С.М., ст.викладач; ** Толбатов В.А., к.т.н., доцент;
* СНАУ, Суми, Україна; ** СумДУ, Суми, Україна*

За сучасних умов економіки однією із закономірностей розвитку об'єктів господарювання є виявлення та вплив організаційно-управлінських факторів. Одним з можливих регуляторних елементів є формування моделі індикативного планування, та встановлення інформаційного, методичного та методологічного її забезпечення.

Вирішення задач стратегічного управління (планування, організація, контроль та аналіз) ґрунтується на інтеграції об'єктно-орієнтованих технологіях проектування, інтелектуальних послугах, сучасних інформаційних технологіях, які в свою чергу використовують досягнення у сфері аналізу, побудові прогнозних сценаріїв, моделювання та формалізованих напрацювань експертів для оброблення оперативної інформації та прийняття рішень в аналізованій області. В результаті, вибір найбільш оптимальної альтернативи розвитку об'єкта управління є найважливішим елементом стратегії планування [1].

Процес планування в даних умовах є ітераційним, тобто гнучким та здатним адаптуватись до змін об'єкту управління. Він спрямований на досягнення бажаного стану об'єкту, на уникнення помилкових дій, на зменшення невикористаних можливостей. Основою моделі індикативного планування є системно структурний аналіз даних, прогнозування та динамічне ситуаційне моделювання.

Першу стадію індикативного планування виконує прогнозування, яке виконує аналітичну функцію.

Другою стадією є планування, яке містить дві групи характеристик: бажані стани об'єкту в опорних точках (індикатор) та способи досягнення таких станів (регулятор).

При цьому, передбачається здійснення впливу на об'єкт управління за допомогою регуляторів, які є реакцією на значення індикатора. В свою чергу індикатор являється інтегральним показником процесу чи стану об'єкту управління. Індикатори визначаються у вигляді параметрів границь, в межах яких система може функціонувати і розвиватися. Індикатор має векторний або спрямований характер та має граничні (мінімальні та максимальні) значення показників рівня прибутку, податків, режимів розвитку систем. Особливе місце належить визначенню граничних значень індикаторів, призначення яких вказувати про наближення до точки критичного стану і необхідності розробки нової стратегії розвитку об'єкта, засобами включення регуляторів. Мінімальні та максимальні граничні значення утворюють так званій «коридор» значень, що будуть підтримувати прийняття управлінського рішення. Важливим є інструментальність індикатора, для якого є регулятори прямого впливу на об'єкт управління.

Процес формування індикаторів залежить від кількості регуляторів, при цьому визначають питому вагу кожного з регуляторів та лінійну чи нелінійну взаємозалежність регуляторів. Для того, щоб результати аналізу, прогнозування і планування не викривлялись непотрібною інформацією, проводиться множинний аналіз сукупності всіх заданих показників.

Управління процесом ґрунтується на дослідженні факторних показників (регуляторів) та їх аналізі із врахуванням впливу на цільовий показник (індикатор) враховуються можливі зміни регуляторів, враховуються умови розвитку об'єкту управління, з оцінюванням найбільш ефективних варіантів.

Моделі керованих систем формуються із врахуванням вхідних даних та їх структури взаємодії у економічному процесі, при цьому можуть враховуватись нелінійні взаємозв'язки, та при доповненні інформації можливе уточнення вже сформованої моделі керованого об'єкту.

Перевагами використання інформаційних технологій є досить висока адекватність та надійність одержаних оцінок в умовах недостатньої або недостовірної інформації, можливість виявлення потреби в ресурсах для досягнення цілей об'єкту управління та прийняття раціональних рішень управлінцем.

Можливими напрямками використання системи для підприємств, холдингів, корпорацій у регіональному управлінні може бути: стратегічне управління (планування, організацію та контроль системи індикаторів); управління якістю; оптимальне розподілення ресурсів підприємства; аналіз одержаної інформації та прогнозування результатів діяльності; контроль, аналіз та прогноз діяльності підрозділів; створення системи підтримки прийняття рішень з використанням накопиченої інформації; центри підтримки керівників підприємств, у досягненні тактичних та стратегічних цілей [2].

У побудові економіко-математичних моделей слабкою ланкою є накопичення об'єктивної інформації у рамках виробничих структур, та на рівні регіону. Необхідне створення єдиного інтегрованого інформаційного простору об'єкту управління.

Досвід керування комерційними структурами доцільно перенести на органи державного управління, тому доцільно більш детально досліджувати проблеми управління в комерційних структурах, так як управління державними структурами можна також вважати бізнес-процесом.

Список літератури

1. Петрова М. Н. Індикативне планування: питання теорії та методології./М. Н. Петрова. – Казань, 2000. – 356 с.
2. Ерохин В. Г. Индикативное планирование в системах управления социально-экономическими процессами / В.Г.Ерохин // Сборник трудов по науке и технике. – 2001. – С.35-42.